



ALGEMENE BESCHOUWINGEN ONTWERP PROGRAMMABEGROTING 2022.

Bij de programmabegroting 2022 kijkt AWB ook kort terug op de afgelopen periode. Het is namelijk de laatste begroting die de raad in deze samenstelling vaststelt. Er is veel gebeurd in Waalre. Op diverse locaties zijn woningen gerealiseerd en wegen gereconstrueerd. Maatregelen getroffen om het sluijverkeer te weren en een aanvang gemaakt met de herinrichting van de Traverse. Het Hazzo wordt verbouwd en nagenoeg gereed en Het Klooster is weer open. De herinrichting van de Traverse brengt veel ongemak met zich mee. Wij hebben en houden daarbij de vinger aan de pols en proberen in overleg met het college zo mogelijk oplossingen te bieden en aan klachten tegemoet te laten komen. Bij de Kaderbrief hebben wij de kwaliteit van de leefomgeving voorop gesteld en aangegeven liever te willen bezuinigen dan de gemeentelijke belastingen te verhogen.

Een voorbeeld: Waalre Excellente Woongemeente.

Wij promoten Waalre als de excellente woongemeente. Deze typering schept bij onze burgers hoge verwachtingen en bij het niet nakomen ervan leidt dit tot onvrede en tot enorm veel klachten over met name de openbare ruimte. We moeten, wat AWB betreft, niet langer pretenderen iets te zijn wat we niet, of alleen tegen te hoge kosten, kunnen waarmaken. AWB stelt dan ook: "Goed is goed genoeg" en stelt voor om de typering "excellente woongemeente" te laten varen en te wijzigen in de "woongemeente in het groen". En als we maar lang genoeg groen blijven worden we vanzelf de "groenste".

Programmabegroting.

De voorliggende Programmabegroting geeft uitvoering aan het raadsakkoord en bevat, conform de aan het college gegeven opdracht geen nieuw beleid. De inhoud is helder, doch wij missen in de begroting een paragraaf, waarin alle baten en lasten van de Raad en van de griffie, zoals bij de beantwoording van onze technische vragen bij de begroting 2022 is weergegeven, zijn opgenomen. **AWB dient een daartoe strekkende motie in die zich echter niet beperkt tot de begroting maar ook de jaarrekening betreft.**

Herinrichting van de Eindhovenseweg.

De komende raadsperiode staat o.a. de herinrichting van de Eindhovenseweg op het programma. De kosten worden geraamd op 15 miljoen euro. Voor AWB staat al vanaf 2012 vast dat na de overdracht van de Eindhovenseweg deze binnen de bebouwde kom dient te worden ingericht als een 30 km/h zone en dat er een verbod voor het vrachtverkeer dient te worden ingesteld. De Willibrorduslaan en de Raadhuisstraat/Juliana de Lannoylaan mogen van de maatregelen op de Valkenswaardseweg/Eindhovenseweg niet de dupe worden.

Een tweede Oost-Westverbinding, door het doortrekken van de Burgemeester Mollaan naar de Onze Lieve Vrouwe Dijk zou in dezen uitkomst kunnen bieden. Geen eenvoudige opgave maar effectief om de verkeersdruk op zowel de Eindhovenseweg als op de Willibrorduslaan, Raadhuisstraat, Juliana de Lannoylaan en de Traverse te doen afnemen.

De (financiële) risico's van een groot project, zoals de herinrichting van de Eindhovenseweg, dienen goed te worden gemanaged.

Omgevingswet.

Ook de inwerkingtreding van de Omgevingswet medio 2022, die een verregaande vereenvoudiging van wetgeving voor de ontwikkeling en het beheer van de leefomgeving beoogt, door tientallen wetten en honderden regels te bundelen in één nieuwe wet, vergt

veel van het bestuur en de organisatie. En dan hebben we het nog niet over de Warmte- en Energietransitie.

Grootschalige opwek van zonne- en windenergie en energietransitie.

Gelet op de ligging van de zoekgebieden in Waalre in of nabij gebieden met natuur- en landschapswaarden en mede gelet op de reactie van onze inwoners op de locatie voor windturbines nabij natuurgebied De Hogt en grootschalige opwek van zonne-energie op Het Achtereind is AWB niet voornemens om grootschalige opweklocaties ruimtelijk te gaan faciliteren.

Dit betekent niet dat AWB geen oog heeft voor c.q. zich geen zorgen maakt over de verandering van het klimaat en de gevolgen daarvan. Integendeel. AWB ziet in Waalre echter meer mogelijkheden voor locaties waar het opwekken van energie ten dienste van grote maatschappelijke opgaven in combinatie met natuurbehoud en biodiversiteit kan plaatsvinden.

Wij willen een ruimtelijke bijdrage leveren aan de energietransitie voor zover het kleinschalige ontwikkelingen voor opwek van zonne-energie betreft die passen bij de karakteristiek en schaal van Waalre, en zoveel mogelijk ten dienste staan van de maatschappelijke opgaven voor klimaat, stikstofreductie, en het versterken van natuur en biodiversiteit. Wij gaan er vanuit dat wij als gemeente via energiebesparing en de warmtetransitie onze bijdrage kunnen leveren aan de opgave van CO2 reductie. Daarnaast biedt de Omgevingswet een keuzepalet van instrumenten aan (omgevingsplan, omgevingswaarden en programma's) om onze ambities als gemeente vorm te geven en uit te voeren. Dit wat ons betreft in dialoog met onze inwoners (burgerforum).

Kortom wat AWB betreft is er op het grondgebied van Waalre geen plaats voor locaties voor het grootschalig opwekken van zonne- en windenergie, maar AWB voelt wel voor bedoelde kleinschalige locaties, mits deze locaties bij onze inwoners op draagvlak kunnen rekenen en deze geen onomkeerbare nadelige gevolgen hebben voor de gezondheid en leefomgeving van mens en dier en voor de natuur en het landschap.

Landgoederen.

Wat AWB betreft zetten we de rem op de aanleg van nieuwe commerciële landgoederen. De daarmee gepaard gaande bouw van dure exclusieve woningen buiten bestaande (agrarische) bouwvlakken betekent een inbreuk op de natuur- en landschap waarden in ons kwetsbaar buitengebied. Vaak weegt de meerwaarde niet op tegen de inbreuk op de natuur en het landschap door de bouw van woningen. Daarentegen zien wij meer kansen in het faciliteren van agrariërs, die hun bedrijf beëindigen en zoeken naar alternatieve bestemmingen voor de vrijkomende gronden en opstallen, die mede een bijdrage leveren aan maatschappelijke doeleinden en behoeften en sociale inclusiviteit bevorderen.

Financiën.

Bij de Kaderbrief 2022 bedroeg het negatief begrotingssaldo € 310.000,00. Kort daarna bleek dat het huidige kabinet voor 2022 met een eenmalige compensatie voor de kosten Jeugdzorg ten bedrage van € 850.000,00 over de brug kwam, waardoor het negatief saldo omsloeg naar een positief saldo van € 540.000,00. Ondanks het vorenstaande komt het college in eerste instantie met een concept begroting met een klein overschot van € 17.000,00. Dit impliceert dat voormelde € 540.000,00 ongemerkt al in de begroting zijn gefietst.

Dit klein positief resultaat is bereikt door een beperkte verhoging van de OZB van 3,2%. Voor 2023 voorziet het college in een extra verhoging van de OZB van 12%. Voor AWB is een dergelijke verhoging op voorhand een no go. Bij de behandeling van de Kaderbrief hebben we reeds gesteld dat de soep niet zo heet wordt gegeten als ze wordt opgediend. De positieve resultaten van de septembercirculaire bevestigen dit nogmaals. Het voordeel van de september-circulaire 2021 bedraagt voor Waalre € 527.000,00. Het nieuwe positieve begrotingssaldo 2022 komt daarmee op € 507.000,00. Al met al is er sinds de Kaderbrief ruim € 1 miljoen extra aan de begroting toegevoegd.

Daarnaast liet de jaarrekening 2020 een positief resultaat zien van € 937.637. Natuurlijk ambities kosten geld, doch moeten we niet verder proberen te springen dan onze polsstok lang is. Normaal gesproken zouden deze financiële meevallers moeten leiden tot lastenverlichting voor de burgers. Daar is ook alle reden toe. De lastendruk voor de burgers in Nederland is de hoogste van Europa. Echter niets daarvan. Het college ziet zelfs aanleiding om de lasten de komende jaren aanzienlijk te verhogen. En dat terwijl de burgers de komende jaren sowieso geconfronteerd worden met o.a. hogere energierekeningen, kosten voor de isolatie van de woning en stijgende zorgkosten.

Gelet op het vorenstaande is AWB van mening dat een verhoging van de OZB voor de uitvoering van de begroting, gelet op het positief saldo niet nodig en voor onze burgers ongewenst is. Het zou de gemeente die het dichtst bij de burgers staat sieren als zij evenals de rijksoverheid bijdraagt aan het compenseren van de stijgende (energie)kosten. Wij stellen de raad dan ook voor om de OZB in 2022 niet te verhogen en te handhaven op het niveau van 2021. Kosten circa € 128.000.00. **AWB dient een daartoe strekkend amendement in.**

Woningbouw.

De overspannen woningmarkt impliceert dat jongeren en met name starters in Waalre geen woning meer kunnen kopen of huren. Dit speelt overigens niet alleen in Waalre maar landelijk. AWB acht het dan ook noodzakelijk dat in de komende raadsperiode 50% van de te bouwen woningen bestaat uit betaalbare sociale huur- en koopwoningen. De woonnotitie "Wonen in 2030" zal hierop aangepast moeten worden. **AWB dient een daartoe strekkende motie in.**

Blik op 2022.

AWB richt, gelet op de nog bestaande financiële onzekerheid, ook op het financiële vlak zijn blik op 2022 en laat nieuw en/of ander beleid over aan de nieuwe raad. Wij zullen daartoe strekkende moties en/of amendementen dan ook niet steunen. In dat kader vinden wij het ook te prematuur om het mogelijk te verwachten nadeel van de herijking van het gemeentefonds vanaf 2023 nu al voor 100% in de meerjarenramingen in te boeken. **Wat ons betreft een punt voor het debat.**

AWB wil in de nieuwe raadsperiode nog meer dan nu de burgers bij het bestuur betrekken en denkt daarbij ook aan het werken met burgerforums. Een willekeurig gekozen aantal burgers dat samen met deskundigen de raad desgevraagd adviseert over belangrijke en politiek gevoelige onderwerpen. Ook bij de bekende vormen van participatie zal AWB erop toezien dat de inbreng van de burgers zoveel mogelijk gehonoreerd wordt.

Onze zorgen samengevat: de toenemende lastendruk op onze burgers en de overspannen situatie op de woningmarkt, de aanslag op het buitengebied door de aanleg van landgoederen en locaties voor het grootschalig opwekken van zonne- en windenergie.

Het kan niet zo zijn dat de kleine man blijft opdraaien voor de toenemende lasten, de kloof tussen rijk en arm steeds groter wordt en onze jeugd in Waalre geen woning meer kan huren of kopen.

Waalre, 9 november 2021.
Fractie Aalst Waalre Belang,
Jo Claessen, fractievoorzitter.